

מנהל רפואה

חוזר מס': 17/2007

ירושלים, ט"ז אב, תשס"ז
31 יולי, 2007

תיק מס': 13/7/5

אל : מנהלי בתי החולים הכלליים
מנהלי האגפים הרפואיים – קופות החולים
רופאי המחוזות – לשכות הבריאות
מנהלי מחלקות הילודים והילדים
מנהלי המחלקות לאורתופדיה

הנדון: איתור אי יציבות מפרק הירך ביילודים ובתינוקות

כללי:

בדיקה על קולית לאיתור אי יציבות של מפרק הירך, המשולבת בו זמנית עם בדיקה קלינית של מפרקי הירך, יש לבצע על פי התוויות קליניות ולא כבדיקת סקר גורפת.

להלן ההנחיות בנושא שבנדון על בסיס המלצות המועצה הלאומית לפדיאטריה ובריאות הילד:

1. בדיקת ילוד בבית החולים:

1.1 כל ילוד יבדק בבדיקה גופנית לאיתור אי יציבות של מפרק הירך, תוך שימוש במבחני Ortolani / Barlow.

1.2 אם קיימים סימנים לאי יציבות של מפרק הירך בבדיקה גופנית - יש להפנות את הילוד לבדיקת אורתופד. במכתב סיכום / הפניה יצוינו הסימנים הקליניים המחשידים שנמצאו. הרופא האורתופד יחליט לגבי הבדיקה העל-קולית של מפרקי הירכיים.

1.3 אם אין סימנים לאי יציבות מפרק הירך בבדיקה גופנית אולם, קיים אחד או יותר מגורמי הסיכון שלהלן:

כתובת המשרד: רח' רבקה 29, קומה 4, ירושלים
מען למכתבים: ת"ד 1176, ירושלים, מיקוד – 91010
טלפון: 02 – 5681280 פקס: 02 – 6725821
דואר אלקטרוני: mminhal@moh.health.gov.il

1. סיפור משפחתי של נקע מולד של מפרק הירך;

2. לידה במצג עכוז;

3. מצבי מיעוט מי שפיר;

4. הריון מרובה עוברים;

5. עיוותים בכפות הרגלים, שהם ביטוי ללחץ תוך רחמי
(כגון: Pes Calcaneovalgus, Forefoot adduction);

6. עיוותים מולדים בברכיים;

7. עיוותים בחלקי גוף אחרים (כגון טורטיקוליס);

יש להפנות את היילוד לביצוע בדיקה על-קולית של מפרק הירך בגיל 6 שבועות, לבדיקת אורתופד ולמעקב רופא ילדים.

1.4. אם אין סימנים לאי יציבות מפרק הירך בבדיקה גופנית אין גורמי סיכון כאמור בסעיף 1.3. על התינוק להיות במעקב רופא הילדים בקהילה או בתחנה לבריאות המשפחה בגיל 1-2 חודשים.

2. בדיקת תינוקות בקהילה:

2.1. על כל תינוק להברק בדיקה גופנית לאיתור אי יציבות של מפרק הירך תוך שימוש במבחני Ortolani / Barlow לאיתור דיספלזיה התפתחותית של מפרק הירך בבדיקה הראשונה בקהילה לאחר שחרור ממחלקת היילודים ובכל בדיקת תינוק ע"י רופא עד גיל שנה.

2.2. יש להפנות את התינוק בהקדם לביצוע בדיקת על קולית של מפרק הירך (עד גיל 6 חודשים) או לצילום אגן (לאחר גיל 6 חודשים) ולבדיקת אורתופד במקרים הבאים:

2.2.1. מבחני אי יציבות (Ortolani / Barlow) המחשידים לאי יציבות מפרק הירך בבדיקה פיזיקלית;

2.2.2. הגבלה בפיסוק;

2.2.3. חשד לאי שוויון באורך הרגלים;

2.2.4. אסימטריה בקפלים;

2.2.5. צליעה;

2.2.6. אם קיימים אחד או יותר מגורמי הסיכון המפורטים בסעיף 1.3. לעיל.

2.3. במקרים גבוליים, יש לבצע בדיקות מעקב והפניה ליעוץ אורתופדי ו/או בדיקות דימות בהתאם לנסיבות.

3. בדיקת דימות על קולית תבוצע ע"י רופא המיומן בביצועה, אורטופד ימשיך את הטיפול בתינוק, במידת הצורך.

4. תיעוד ברשומה הרפואית:

4.1 יש לרשום ברשומה הרפואית, במעקב ההריון, בתחנה לבריאות המשפחה, סיפור משפחתי קודם של דיספלזיה התפתחותית של פרק הירך.

4.2 יש לרשום את בדיקת יציבות מפרקי היריכיים ותוצאותיה במכתב השחרור ממחלקת היילודים.

4.3 יש לנהל רישום מדויק בכרטיס "טיפת חלב" של התינוק וברשומה הרפואית במרפאת הקהילה הכולל תאריך, תוצאות הבדיקות הקליניות או בדיקות הדימות.

אבקשכם להעביר תוכן חוזר זה לידיעת כל הנוגעים בדבר במוסדכם ולהנחות את מחלקות היילודים, להמנע ממתן המלצה גורפת להורים לביצוע בדיקה על קולית לכל היילודים המשתחררים ממחלקות היילודים.

בברכה,
ד"ר מיכאל דור
מ"מ ראש מינהל רפואה

העתק : המנהל הכללי

המשנה למנהל הכללי

נציב קבילות הציבור

נציב קבילות הציבור ע"פ חוק ביטוח בריאות ממלכתי

יו"ר המועצה לבריאות הילד ופדיאטריה

יו"ר איגוד רופאי הילדים

יו"ר האיגוד לאורתופדיה

יו"ר האיגוד לניאונטולוגיה

יו"ר החברה לאורתופדיה פדיאטרית

יו"ר החברה הישראלית לאולטראסאונד ברפואה

ראש המינהל לטכנולוגיות רפואיות ותשתיות

ראש שרותי בריאות הציבור

היועצת המשפטית

מנהל האגף למדיניות טכנולוגיות רפואיות

אחות ראשית ארצית וראש מינהל הסיעוד

מנהל האגף לרפואה כללית

מנהל המרכז הלאומי לבקרת מחלות

מנהלת האגף להבטחת איכות

מנהל אגף ביקורת פנים

מנהל המחלקה לאם לילד ולמתבגר
מנהל המחלקה לרפואה קהילתית
מרכזת המועצות הלאומיות
אחראית ארצית על הסיעוד – ברפואה כללית
אחראית ארצית על הסיעוד – בבריאות הציבור
הספריה הרפואית
אחות ראשית – קופ"ח הכללית
מנכ"ל הסתדרות מדיצינית – "הרסה"
מנכ"ל חברת ענבל
מנהלת המחלקה לניהול סיכונים חברת ענבל
רכז הבריאות , אגף תקציבים – משרד האוצר
יו"ר ההסתדרות הרפואית בישראל
יו"ר ארגון רופאי המדינה
יו"ר המועצה המדעית – ההסתדרות הרפואית
מנכ"ל החברה לניהול סיכונים ברפואה
בית הספרים הלאומי והאוניברסיטאי
ארכיון המדינה

כתובת אתר האינטרנט בו מפורסמים חוזרי מינהל הרפואה וחוזרי
מנכ"ל היא: - www.health.gov.il

8 - 10932/00(מ)